

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะกับกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 216 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 919) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

- เมื่อ n แทน จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
N แทน จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นประชากร
e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (.05)

ได้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 140 คน ดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1	จำนวน สถานศึกษา	กลุ่มประชากร	
		ผู้บริหารสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา
พระนครศรีอยุธยา	35	35	22
ท่าเรือ	26	26	17
นครหลวง	21	21	14
บางปะหัน	31	31	20
บ้านแพรก	9	9	6
ภาชี	22	22	14
มหาราช	14	14	9
วังน้อย	29	29	19
อุทัย	29	29	19
รวม	216	216	140

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาสมรรถนะและกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี

ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ด้านจริยธรรม ด้านความร่วมมือแรงร่วมใจ โดยมีการวัดแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

5	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีข้อความจำนวน 31 ข้อ ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน ทั้ง 5 ด้าน คือ การสำรวจความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา การวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ การปรับปรุงแก้ไข โดยมีการวัดแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารรายงานการวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะผู้บริหาร และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นที่ 2 สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 ข้อ และข้อคำถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 31 ข้อ

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบหาความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความตรงเนื้อหา ความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสม ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

4.1 มีวุฒิปริญญาเอก หรือปริญญาโท ในสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

4.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านภาษา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ความสอดคล้องตั้งแต่ .80-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาตรวจความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่น ในส่วนของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.89 และได้ค่าความเชื่อมั่น ในส่วนของกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเท่ากับ 0.96

ขั้นที่ 7 นำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อติดต่อประสานงานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ละอำเภอ แล้วนำมาสุ่มที่ละอำเภอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ในการส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองพร้อมนัดหมายกำหนดเวลาในการส่งแบบสอบถามกลับคืนแก่ผู้วิจัย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 21 – 30 ธันวาคม พ.ศ. 2552

5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ของผู้ตอบคำถาม การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละเพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์

2.1 วิเคราะห์ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของการแปลผลคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่คำนวณได้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2543 : 85) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	แสดงว่าปฏิบัติระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ของการแปลผลคะแนนเฉลี่ย กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่คำนวณได้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2543 : 85) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	แสดงว่าปฏิบัติระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	แสดงว่าปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการ
นิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 44)

ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .81-100	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .61-80	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .41-60	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .21-40	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .01-20	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดดำเนินการโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทาง
สังคมศาสตร์วิเคราะห์ข้อมูล (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549 : 240-258) การใช้สถิติค่าความถี่และร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

1. ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อใช้อธิบายความถี่และร้อยละของข้อมูลที่ได้จาก
แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เพื่อใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษา และ กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้อธิบายการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหาร
สถานศึกษา
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อใช้อธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างสมรรถนะ
ของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา